

**MODALITĂȚI DE STIMULARE A INTELIGENȚELOR
MULTIPLE ȘI A POTENȚIALULUI CREATIV AL
COPILOR**

**METODA/TEHNICA LOTUS
(FLOARE DE NUFĂR)**

Profesor învățământ preșcolar: Stănciulică Steluța

ARGUMENT

Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat „decât cu sine însuși”. Și totuși, câteva lucruri esențiale îi fac să se asemene: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu. Toți simt nevoia de recunoaștere și acceptare.

În numeroase moduri, inteligențele multiple par a fi un dar special al copilăriei. Când observăm copiii, îi vedem cu ușurință cum își utilizează diferitele inteligențe. Orice individ își poate dezvolta o inteligență dacă este bine motivat, dacă trăiește într-o cultură care prețuiește acea inteligență și dacă există resurse pe care le poate folosi. Copiii își dezvoltă treptat „capacitățile de informare, procesare, numite inteligențe”, care să le permită să soluționeze sau să creeze produse.

Teoria inteligențelor multiple se încadrează în educația centrată pe elev. Diversitatea activităților, a contextelor, a materialelor propuse prin TIM permit o diferențiere a copiilor, a capacităților lor de învățare.

Se poate modela educația optimă pentru fiecare copil - cel puțin se poate încerca acest lucru – în cadrul activităților alese din programul zilnic de la grădiniță.

Educatorea poate obține cât mai multe informații posibile despre fiecare copil prin metoda observației, metodele interactive, care îi ajută să relaționeze, să se cunoască unii pe ceilalți, o ajută pe educatoare să cunoască potențialul fiecăruia. Aceste informații sunt utile îndeosebi în cazul în care un copil întâmpină o dificultate în a învăța.

Mulți pedagogi au evidențiat faptul că utilizându-se metodele interactive de grup se obțin diferențe esențiale în pregătirea preșcolarilor, în însușirea de noi cunoștințe sau comportamente ce se pot realiza mai ușor, în funcție de metodele interactive de grup utilizate în activitatea didactică. Antrenarea permanentă a preșcolarilor la un efort intelectual susținut și înarmarea acestora cu capacități necesare unei activități de învățare productivă reprezintă modalitatea cea mai eficientă de educare în spiritul unei atitudini conștiente și active.

Strategia învățării interactive solicită mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității, acestea se bazează pe cooperarea dintre copii în timpul unei activități; ei trebuie să relaționeze unii cu ceilalții, astfel încât responsabilitatea individuală să devină presupuziția majoră a succesului. Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Printre factorii favorizanți poate fi menționat și acela că grădinița poate respecta interesele spontane ale copilului și modurile sale firești de învățare. Poate respecta entuziasmul pentru activitățile fizice, pentru proiecte creative, pentru arte și joc și ar trebui să-i dea ocazia copilului de a învăța prin aceste activități, să-și dezvolte creativitatea.

INTRODUCERE

În accepțiunea lui H.Gardner, inteligențele reprezintă capacitatea cognitivă a individului, descrisă printr-un set de abilități, talente, deprinderi mentale pe care le deține orice persoană dezvoltată normal. Conform teoriei inteligențelor multiple elaborată de H. Gardner, există șapte tipuri de inteligență: lingvistică, muzicală, spațial-vizuală, logico-matematică, corporal-kinestezică, interpersonală, intrapersonală. J.Piaget definește inteligența ca fiind o formă superioară de adaptare optimă, eficientă la situații noi, problematice, prin restructurarea datelor experienței. Teoria inteligențelor multiple constituie o alternativă a muncii diferențiate, o strategie modernă de instruire interactivă care poate contribui la îmbunătățirea performanțelor școlare.

“Învățarea în grup exersează capacitatea de decizie și de inițiativă, dă o notă mai personală muncii, dar și o complementaritate mai mare aptitudinilor și talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susținută de foarte multe, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.”(Ioan Cerghit, 1997, p. 54)

Specific *metodelor interactive de grup* este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Metodele de învățământ (“*odos*” = cale, drum; “*metha*” = către, spre) reprezintă căile folosite în școală/grădiniță de către profesor în a-i sprijini pe elevi/preșcolari să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitațile copiilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

“Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o *cale de cunoaștere* propusă de profesor într-o *cale de învățare* realizată efectiv de preșcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale și nonformale, cu deschideri spre educația permanentă.” (Sorin Cristea, 1998, p. 303)

Acest tip de interactivitate determină “identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat” , ceea ce duce la transformarea elevului/preșcolarului în stăpânul propriei transformări și formări. „Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicării, observând tendințele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului”. (Ion-Ovidiu Pânișoară, 2003, p. 140).

În ce privește inteligențele multiple în accepțiunea lui H.Gardner, setului original de inteligențe i se adaugă „intelențele recent identificate”: inteligența naturalistă și inteligența existențială, aceasta din urmă neacceptată integral.

Inteligența lingvistică – capacitatea de a rezolva și dezvolta probleme cu ajutorul codului lingvistic, sensibilitate la sensul și ordinea cuvintelor.

Inteligența logico-matematică – capacitatea de a opera cu modele, categorii și relații, de a grupa, ordona și a interpreta date, capacitatea de a problematiza.

Inteligența spațial-vizuală - capacitatea de a forma un model mental spațial, de a rezolva probleme prin intermediul reprezentărilor spațiale și ale imaginii, simțul orientării în spațiu, capacitatea de a citi hărți, diagrame, grafice.

Inteligența muzicală – capacitatea de a rezolva probleme și de a genera produse prin ritm și melodie, sensibilitate la ritm, capacitatea de a recunoște diverse forme de expresie muzicală.

Inteligența corporal-kinestezică – capacitatea de a rezolva probleme și de a genera produse cu ajutorul mișcării corpului, îndemânarea în manipularea obiectelor.

Inteligența interpersonală – capacitatea de a rezolva probleme prin interacțiunea cu ceilalți, abilitatea de a discrimina și răspunde adecvat la manifestările și dorințele celorlalți.

Inteligența intrapersonală - capacitatea de a rezolva probleme și de a genera produse prin cunoașterea de sine, capacitatea de acces la propriile trăiri și abilitatea de a le discrimina și exprima, conștientizarea propriilor cunoștințe, abilități, dorințe.

Inteligența naturalistă – capacitatea de a rezolva probleme și de a dezvolta produse cu ajutorul taxonomiilor și a reprezentărilor mediului înconjurător.

Inteligența existențială – este identificată de H. Gardner ca fiind responsabilă de cunoașterea lumii, (specifică filozofilor), însă nu s-a reușit localizarea zonei cerebrale care o activează

În ce privește creativitatea, aceasta a preocupat numeroși cercetători, psihologi, pedagogi, și practicieni în domeniul educației, impresionați de valoarea acestei capacități care învăluie persoana și comportamentul unor indivizi creatori. Creativitatea continuă să preocupe, nu pentru că eforturile de până acum au fost sterile, ci pentru că potențialul creativ reprezintă una dintre avuțiile cele mai complexe și mai misterioase, iar educarea lui în vederea manifestării prin comportamente creatoare, unul dintre cele mai îndrăznețe și mai înalte obiective.

Creativitatea este o formă de rezolvare a problemelor. Dar este una specială deoarece implică probleme la care nu există răspunsuri simple, probleme pentru care răspunsurile populare sau convenționale nu funcționează. Creativitatea implică adaptabilitatea și flexibilitatea gândirii. Acestea sunt exact acele abilități pe care multe studii referitoare la educație le-au demonstrat ca fiind critice pentru elevi. Creativitatea a fost definită ca procesul interpersonal sau intrapersonal al cărui rezultat sunt produse originale, semnificative și de o înaltă calitate.

În cazul copiilor, accentul ar trebui pus pe proces, adică pe dezvoltarea și generarea de idei originale, care pare să fie baza potențialului creativ. Pentru o înțelegere corectă a creativității copilului, trebuie să distingem creativitatea de inteligență și talent. S-a pus problema dacă într-adevăr creativitatea copiilor poate fi diferențiată de celelalte abilități cognitive. Studii recente, însă, au arătat că anumite componente ale potențialului creativ pot fi deosebite de inteligență. Termenul "înzestrat" este utilizat de obicei pentru a desemna un grad înalt de inteligență. Dar se pare că inteligența și creativitatea sunt independente. Un copil foarte creativ nu este neapărat și foarte inteligent.

Potențialul creativ reprezintă sistemul disponibilităților psihice care îi permit individului să depășească propria experiență și să construiască noul în planul modalităților de expresie, al acțiunii și al cunoașterii. Copiii sunt imaginativi și au un potențial creativ fantastic. Este felul lor natural de a fi. Iar pentru a rămâne astfel, este important să le fie încurajată libertatea de expresie, iar stabilirea limitelor să nu devină prea rigidă.

Copiii le place să asculte și să inventeze povești, să joace roluri, să interacționeze printr-un joc continuu, pe care-l îmbogățesc mereu, din ce în ce mai mult, fiind atenți și receptivi totodată la ce descoperă la ceilalți. Desenul, pictura, modelajul, muzica, dansul, felurile jocuri în aer liber sau acasă, la grădiniță, toate au darul de a-i ajuta să exprime emoții, gânduri, sentimente care, în această manieră artistică, sunt mai accesibile a fi exteriorizate.

Stimularea potențialului creativ al preșcolarilor impune utilizarea unor strategii neprescrise care pun accentul pe antrenarea autentică și pleneră a preșcolarului. Formative, din acest punct de vedere sunt strategiile euristice care implică preșcolarul în activitatea de descoperire, de rezolvare de probleme, de investigare a realității. La fel de importante sunt și strategiile creative care pun accentul pe spontaneitate, originalitate, gândire laterală, divergentă, analogică. Metodele interactive joacă un rol deosebit în dezvoltarea creativității.

Utilizând metode active de predare-învățare-evaluare, educatoarea trebuie să aibă în vedere că învățarea prin cooperare nu este un scop în sine, ci un mijloc de atingere a obiectivelor prin fiecare membru al grupului în parte. După fiecare metodă aplicată se pot obține performanțe pe care copiii le percep și-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înțeleg și observă că implicarea lor este diferită, dar încurajați își vor cultiva dorința de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup. Educatoarea trebuie să știe cum să-i motiveze pe copii atât instructiv, cât și afectiv, să mențină întregului grup un tonus afectiv pozitiv, constructiv.

AVANTAJELE INTERACȚIUNII:

- stimulează efortul și productivitatea individului;
- este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare;
- dezvoltă capacitățile elevilor/preșcolarilor de a lucra împreună - componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare;
- dezvoltă inteligențele multiple;
- stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală – capacitatea de a privi și a cerceta lucrurile în alt mod);
- munca în grup permite împărțirea sarcinilor și responsabilităților în părți mult mai ușor de realizat;
- lucrul în echipă oferă elevilor/preșcolarilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile;
- se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității;
- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul;

- interacțiunea colectivă are ca efect și “educarea stăpânirii de sine și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective” (Crenguța L. Oprea, 2000, p. 47)
- asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersarea priceperilor și capacităților în variate contexte și situații;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev/preșcolar, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia.

Clasificarea metodelor și tehnicilor interactive de grup

După funcția didactică principală putem clasifica metodele și tehnicile interactive de grup astfel:

- ***Metode de predare-învățare interactivă în grup:***
 - Metoda predării/învățării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar);
 - Metoda Jigsaw (Mozaicul);
 - Citirea cuprinzătoare;
 - Cascada (Cascade);
 - STAD (Student Teams Achievement Division) – Metoda învățării pe grupe mici;
 - TGT (Teams/Games/Tournaments) – Metoda turnirurilor între echipe;
 - Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles);
 - Metoda piramidei;
 - Învățarea dramatizată;
- ***Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare:***
 - Harta cognitivă sau harta conceptuală (Cognitive map, Conceptual map);
 - Matricele;
 - Lanțurile cognitive;
 - Fishbone maps (scheletul de pește);
 - Diagrama cauzelor și a efectului;
 - Pânza de păianjăn (Spider map – Webs);
 - ***Tehnica florii de nufăr (Lotus Blossom Technique);***
 - Metoda R.A.I. ;
 - Cartonașele luminoase;

- Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității:**
- Brainstorming;
- Starbursting (Explozia stelară);
- Metoda Pălăriilor gânditoare (Thinking hats – Edward de Bono);
- Caruselul;
- Multi-voting;
- Masa rotundă;
- Interviul de grup;
- Studiul de caz;
- Incidentul critic;
- Phillips 6/6;
- Tehnica 6/3/5;
- Controversa creativă;
- Fishbowl (tehnica acvariului);
- Tehnica focus grup;
- Patru colțuri (Four corners);
- Metoda Frisco;
- Sinectica;
- Buzz-groups;
- Metoda Delphi;
- Metode de cercetare în grup:**
- Tema sau proiectul de cercetare în grup;
- Experimentul pe echipe;
- Portofoliul de grup;

TEHNICA LOTUS

Este o modalitate interactivă de lucru în grup care oferă posibilitatea stabilirii de relații între noțiuni pe baza unei teme principale din care derivă alte opt teme. Stimulează munca colaborativă în echipă și efortul creativ al fiecărui membru al grupului în soluționarea sarcinii

date. Elevii lucrează cu plăcere în cadrul acestei tehnici, mai ales dacă grupurile au fost alese preferențial.

Tehnica Lotus poate fi aplicată cu succes atât la școlarii mici cât și la adolescenți și adulți. Este compatibilă cu multe domenii de activitate și poate fi un excelent mijloc de stimulare a creativității elevilor/preșcolariilor și de activizare a energiilor, capacităților și structurilor cognitive la diferite obiecte de învățământ. Este o modalitate de lucru în grup cu mari valențe formativ-educative. Stimulează și dezvoltă capacități ale inteligenței lingvistice, ale inteligenței interpersonale (capacitatea de a înțelege intervențiile, motivațiile, dorințele celorlalți), ale inteligenței intrapersonale (capacitatea de autoînțelegere, autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivații), ale inteligenței naturaliste (care face omul capabil să recunoască, să clasifice, să se inspire din mediul înconjurător), ale inteligenței sociale (capacitatea de relaționare).

Scopul central - este participare tuturor elevilor la un exercițiu creator și, în unele cazuri, la găsirea unei soluții la o problemă dată.

Obiectiv

Stimularea inteligențelor multiple și a potențialului creativ în activități individuale și de grup pe teme din domenii diferite.

Etape:

Pașii parcurși în demersul tehnicii sunt:

1. Construirea schemei/diagramei tehnicii de lucru.
2. Plasarea temei principale în mijlocul schemei grafice.
3. Grupa de copii se gândește la conținuturile/ideile/cunoștințele legate de tema principală. Acestea se trec în spațiile desenate (cadrane) de la 1 la 8 înconjurând astfel tema principală (sau de la A la H, în sensul acelor de ceasornic).
4. Abordarea celor opt teme principale pentru cadranele libere.
5. Stabilirea - în grupuri mici de noi legături/relații/conexiuni pentru cele opt teme și trecerea lor în diagramă.
6. Prezentarea rezultatelor muncii în grup. Are loc analiza produselor activității, aprecierea în mod evaluativ, sublinierea ideilor noi ce pot avea aplicații într-o etapă viitoare.

La stabilirea obiectivelor prioritare în proiectarea unei activități bazate pe tehnica/metoda *Lotus* se pot utiliza **verbele**:

- Să conceapă/să construiască;
- Să identifice;
- Să exemplifice;
- Să elaboreze un plan;
- Să aplice cunoștințe, deprinderi, priceperi în situații noi;
- Să distingă asemănări și deosebiri;
- Să utilizeze noțiuni, termeni în contexte noi;
- Să stabilească legături;
- Să clasifice, obiecte, imagini;
- Să analizeze, elemente, obiecte;
- Să argumenteze rezultatele obținute;
- Să aprecieze acțiuni;
- Să combine modele;
- Să aleagă exemple, raportându-se la ele;
- Să discute cu colegii din grup;
- Să accepte puncte de vedere;
- Să aprecieze.

Ca orice metodă didactică și tehnica/metoda *Lotus*, are avantajele și dezavantajele ei.

- **Printre avantajele enumerăm:**
 - Stimularea potențialului creativ al copiilor;
 - Dezvoltarea unor capacități și abilități:
 - Cognitive;
 - De relaționare;
 - De lider de grup;
 - De autoevaluare și autoapreciere.
- **Dezavantajele metodei/tehnicii**

Țin mai mult de faptul că fiind repartizați în grupuri mici este mai greu să fie supravegheați și îndrumați corespunzător.

Educatorei îi este greu să își distribuie atenția astfel încât să poată nota fiecare idee lansată de către copii sau să poată corecta informațiile greșite.

TEHNICA/METODA LOTUS

ADE:DEC – ACTIVITATE ARTISTICO-PLASTICĂ

- **GRUPA:**Mare
- **TEMA ANUALĂ:**”Când,cum și de ce se întâmplă?”
- **TEMA ACTIVITĂȚII:** “Culorile Primăverii” - ADE: DEC (Activitate artistico-plastică)
- **FORMA DE REALIZARE:** individual, frontal, activitate în grupuri
- **TIPUL ACTIVITĂȚII:** consolidare de priceperi și deprinderi
- **SCOPUL:** Consolidarea deprinderii tehnice de a realiza o lucrare prin tehnica picturii
- Obiective operaționale:
 - să identifice materialele și instrumentele de lucru puse la dispoziție;
 - să obțină efecte plastice, forme spontane prin tehnica picturii;
 - să utilizeze culori adecvate în realizarea temei;
 - să colaboreze cu colegii în redarea temei.
- **Strategii didactice:**

a)Metode si procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, metoda/tehnica Lotus

b)Material didactic: acuarele, pahar cu apă, șervețele umede, pensule, petale de nufăr din hârtie, jeton cu cele opt culori pentru petalele de nufăr, ecusoane în cele opt culori pentru preșcolari

Material bibliografic:

*** Curriculum pentru învățământul preșcolar, București – Didactica Publishig House, 2009

Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, *Metode interactive de grup – ghid metodic – metode și aplicații practice pentru învățământul preșcolar*, Editura Arves, 2009

Desfășurarea activității

Petale de nufăr – vor constitui suprafața de lucru pe care vor picta. Preșcolarii vor începe lucrul pe un fond muzical „Valsul Primăverii”.

1. Se stabilește împreună cu educatoarea tema principală: “Culorile Primăverii”.
2. Copiii menționează fiecare câte o culoare de primăvară. Cei care vor răspunde primii vor fi aleși cei opt lideri.
3. Educatoarea lipește pe diagramă (petală) culorile menționate de către lideri care va individualiza fișa de lucru .
4. Liderii își vor alege membrii cu care vor lucra în echipă. Aceștia vor denumi și motiva ce culoare au ales și de ce. Jetonul (culoarea) aleasă se anexează petalei de nufăr. Liderii împreună cu ceilalți membrii vor primii în piept aceeași culoare.
5. Sarcina de lucru este de a picta elemente de primăvară în culoarea aleasă de către lideri. În 3-5 minute vor picta cât mai multe elemente de primăvară în funcție de creativitatea fiecăruia.
6. La un sunet al clopoțelului lucrările (petalele) se vor schimba de la stânga la dreapta, iar spațiile rămase libere vor fi completate cu elemente corespunzătoare temei. Se va continua schimbul (rotirea) de “petale de nufăr” și adăugarea altor elemente până când se ajunge la copilul care a ales inițial culoarea.
7. La finalul activității se face evaluarea fiecărei lucrări. Se centralizează elementele pentru a se vedea dacă sunt în concordanță cu tema aleasă și culoarea potrivită. Petalele de nufăr vor fi așezate pe un panou constituind rochița Zânei Primăvara.

TEHNICA/METODA LOTUS
ADE:DLC – EDUCAREA LIMBAJULUI

- **GRUPA:**Mare
- **TEMA ANUALĂ:**”Când, cum și de ce se întâmplă?”
- **TEMA ACTIVITĂȚII:** “Primăvara – litere și cuvinte” ADE: DLC (Educarea limbajului)
- **FORMA DE REALIZARE:** individual, frontal, activitate în grupuri
- **TIPUL ACTIVITĂȚII:** verificare, consolidare
- **SCOPUL:**
 - Verificarea și consolidarea cunoștințelor referitoare la anotimpul primăvara (aspecte caracteristice, păsări călătoare, legume, flori, insecte, vestimentație, evenimente, munci de primăvară).
 - Exprimarea corectă în propoziții simple și dezvoltate.
- **Obiective operaționale:**
 - să răspundă în propoziții simple și dezvoltate, formulate corect din punct de vedere gramatical.
 - să identifice cât mai multe cuvinte cu literele alese despre primăvară.
 - Să formuleze propoziții cu cuvintele găsite.
 - Să aprecieze munca în grupuri.
- **Strategii didactice:**
 - Metode și procedee: conversația, explicația, tehnica lotus, exercițiul
 - Material didactic: ghicitoare, petale de nufăr din hârtie, nuferi din hârtie, calculator, carioci colorate.

Material bibliografic:

*** Curriculum pentru învățământul preșcolar, București – Didactica Publishig House, 2009

Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, *Metode interactive de grup – ghid metodic – metode și aplicații practice pentru învățământul preșcolar, Editura Arves, 2009*

- **SCENARIUL DIDACTIC**
- Răspunzând la o ghicitoare preșcolarii vor fi introduși în activitate.

Zăpada s-a topit,
Ghiocelul a răsărit,
Pomul a înmugurit.
Ce anotimp a sosit?

Primăvara

1. Se anunță tema principală: Primăvara – litere și cuvinte.
 2. Pe un fond muzical stimulatîv copiii, timp de 3 minute cooperează, între ei dar și cu educatoarea pentru a găsi cele 8 litere care vor fi scrise pe diagramă pentru a găsi cuvinte despre tema principală. Au fost alese literele: A, B, C, G, F, P, R, S.
 3. Se aleg cei opt lideri iar colectivul se împarte în 8 grupe. Fiecare lider își alege grupul cu care va merge mai departe în desfășurarea activității.
 4. **Sarcina** - să găsească 8 cuvinte legate de anotimpul Primăvara care încep cu sunetul corespunzător literei care vor fi scrise pe o petală de nufăr. La un semnal al educatoarei diagrama se va schimba de la stânga la dreapta în sensul acelor de ceasornic. Acesta va trece pe la fiecare grup până va ajunge la grupul inițial.
 5. Grupurile își prezintă pe rând propria diagramă (petală). Cele incomplete sau greșite se vor completa cu ajutorul celorlalte grupuri pentru ca la final toate sarcinile să fie finalizate.
 6. Evaluarea. Copii vor analiza fiecare petală în parte pentru a vedea dacă toate cuvintele găsite au legătură cu primavara și toate grupurile au reușit să formuleze corect propozițiile. Fiecare lider împreună cu grupul său vor fi felicitați și aplaudați iar la final vor primi drept recompensă un dans ales de ei. Petalele de nufăr vor fi așezate pe rochița Primăverii.
- Performanță: 8 litere, 64 cuvinte, 64 propoziții

TEHNICA/METODA LOTUS
ADE:DȘ – CUNOAȘTEREA MEDIULUI

- **GRUPA:**Mare
- **TEMA ANUALĂ:**”Când,cum și de ce se întâmplă?”
- **TEMA ACTIVITĂȚII:** “Primăvara” ADE: DȘ(Cunoașterea mediului)
- **FORMA DE REALIZARE:** individual, frontal, activitate în grupuri
- **TIPUL ACTIVITĂȚII:** verificare, consolidare
- **SCOPUL:**
 - Verificarea și consolidarea cunoștințelor referitoare la anotimpul primăvară (aspecte caracteristice, păsări călătoare, legume timpurii, flori, insecte, vestimentație, munci de primăvară, evenimente).
- **Obiective operaționale:**
 - să identifice aspecte, caracteristice ale anotimpului Primăvara.
 - să recunoască elementele componente ale anotimpului Primăvara.
 - să sorteze jetoane ce reprezintă elemente de primăvară pentru tema corespunzătoare grupului.
 - să colaboreze cu partenerii de joc.
- **Strategii didactice:**
 - Metode și procedee: conversația, explicația, tehnica lotus, exercițiul, demonstrația
 - Material didactic: jetoane cu imagini de primăvară, boluri pentru jetoane, petale de nufăr, lipici, creioane colorate, foarfeci, stimulente.
- **Material bibliografic:**

*** Curriculum pentru învățământul preșcolar, București – Didactica Publishig House, 2009

Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, *Metode interactive de grup – ghid metodic – metode și aplicații practice pentru învățământul preșcolar, Editura Arves, 2009*

Desfășurarea activității

Printr-o ghicitoare adresată copiilor se face introducerea în activitate:

Ghioceii sunt pe câmpuri,

Rândunelele în crânguri

Copacii înmuguresc,

Pe cine vestesc?

1. Se alege împreună cu educatoarea tema principală: Primăvara
2. Se adresează opt întrebări pentru a se alege liderii. Se stabilește împreună cu educatoarea opt teme secundare ce constituie conținuturile temei principale (aspecte caracteristice, munci de primăvară, flori, păsări călătoare, vestimentație, insecte, legume timpurii, evenimente).
3. Fiecare lider își alege grupul cu care va lucra/colabora în următoarele etape. Pe fiecare petală este așezat un simbol corespunzător temei alese.
4. Sarcina: sortarea jetoanelor de către toți membrii grupurilor și așezarea lor pe petala corespunzătoare. Simbolurile găsite vor fi colorate corespunzător de către preșcolari. La semnalul educatoarei (fluer) diagrama se va roti de la stânga la dreapta. Rotirea se face după 3 minute de lucru până când diagrama va ajunge la grupul inițial.
5. Se comunică ideile de către liderul grupului. La nivel de grup se prezintă rezultatele obținute, sinteza a ceea ce s-a realizat în munca în grup. Copiii din celelalte grupuri pot face comentarii, aducând idei noi, îmbunătățind rezultatul dezbaterii.
6. Evaluarea. Pe un panou amenajat cu Zâna Primăvară fiecare grup va așeza petala corespunzătoare realizând rochița Primăverii. Preșcolarii vor primi aplauze și stimulente.

CONCLUZII

În concluzie putem afirma că utilizând metodele interactive de grup în activitatea didactică se îmbunătățește procesul instructiv-educativ având un caracter activ participativ și o reală valoare formativă asupra personalității elevului, dezvoltăm toate inteligențele multiple.

Învățând în grup se dezvoltă unele relații interpersonale mai bune: relații colegiale, de solidaritate, de grijă și devotament, de sprijin personal. Am constatat că învățarea prin cooperare este o modalitate eficientă de stimulare a comunicării și învățării active, facilitând acomodarea firească a copilului la sistemul de relații, norme, valori și comportamente ale grupului din care fac parte. Evaluarea urmărește acordarea ajutorului imediat, având o funcție corectivă, ameliorativă, realizându-se prin raportarea la progresul individual, dar având în vedere atât participarea fiecărui copil la procesul elaborării în comun, cât și rezultatul echipei.

„Instruirea bazată pe inteligențele multiple are șanse mari să fie activă întrucât fiind diferențiată și răspunzând intereselor și nevoilor individuale ale elevului, în modalități care valorifică propriul potențial de gândire și acțiune, determină implicarea sa superioară în activitatea didactică”. (M., Bocoș, p 174).

BIBLIOGRAFIE

1. ****Curriculum pentru învățământul preșcolar*, București – Didactica Publishig House, 2009
2. Ioan Cerghit, *Metode de învățământ, Iași*, Editura Polirom, 2006
3. Ioan Ovidiu Pânișoară, *Comunicarea eficientă*, Ediția a III-a, București, Editura Polirom, 2008
4. Lăcrămioara Crenguța Oprea, *Strategii didactice interactive: repere teoretice și practice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2008
5. Mușat Dacia Bacoș, *Instruirea interactivă*, Iași, Editura Polirom, 1980
6. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, *Metode interactive de grup – ghid metodic – metode și aplicații practice pentru învățământul preșcolar*, Editura Arves, Craiova, 2009
7. Sorin Cristea, *Dicționar de temeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A- București, 1998